

พิชพกพนเมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาวอุไร คำศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์ศรีวิทัย

ภาควิชาพุทธศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-582-110-1

ลิขสิทธิ์ของ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019238 19564506X

INDIGENOUS VEGETABLES IN CHANGWAT NAKHON SI THAMMARAT

Miss Urai Damsri

A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Botany
Graduate School
Chulalongkorn University
1992
ISBN 974-582-110-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พิชิตกัฟน์เมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราช
 โดย นางสาวอุไร คำครี
 ภาควิชา พฤกษาศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วิบดา เทพหัตถี

บัณฑิตวิทยาลัย จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มีวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... ดร. วิบดา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. วิบดา วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ดร. วิบดา ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ นาฏกนลวิทย์ หลาบชูไพบูลย์)

..... ดร. วิบดา อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ วิบดา เทพหัตถี)

..... ดร. วิบดา กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ บุญบรรณ ณ สงขลา)

..... ดร. วิบดา กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ บุญเกิด)

พิมพ์ด้นฉบับทักษิณอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

อุไร คำศรี : พืชผักพื้นเมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราช

(INDIGENOUS VEGETABLES IN CHANGWAT NAKHON SI THAMMARAT)

อ.ที่ปรึกษา : รศ. วิทยา เทพหัสดี, 353 หน้า. ISBN 974-582-110-1

การศึกษาและเก็บรวบรวมพืชผักพื้นเมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2534 ถึงเดือนกรกฎาคม 2535 เก็บตัวอย่างได้จำนวน 137 ชนิด ส่วนใหญ่เป็นไม้ดอก มีพืชพากจิมโนสเปร์ม และ เพิร์น เพียง หนึ่ง และ สาม ชนิด ตามลำดับ พืชผักพื้นเมืองเหล่านี้จัดไว้ได้ใน 99 กลุ่ม 51 วงศ์ ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นไม้พื้น และ ไม้ต้น ตัวอย่างพืชที่เก็บได้ ได้จัดทำเป็นตัวอย่างคง และ ตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้ง เก็บรักษาไว้ ณ พิพิธภัณฑ์พืช ศาสตราจารย์กัลvin สวัสดิพันธุ์ ภาควิชาพฤกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ได้จัดทำคำบรรยายลักษณะสัณฐาน สถานที่พบ นิเวศวิทยา ส่วนที่ใช้รับประทาน วิธีการนำมาใช้ เป็นอาหาร และ ภาพสีของตัวอย่างแต่ละชนิด นอกจากนี้ภาพคล้ายเส้นของตัวอย่างบางชนิดได้ทำเพิ่มเพื่อเพิ่มรายละเอียด และความชัดเจนของลักษณะสัณฐานวิทยา

ภาควิชา พฤกษาศาสตร์
สาขาวิชา พฤกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต G.N.S
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ห้อง 5
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 325547 : MAJOR BOTANY

KEY WORD: INDIGENOUS VEGETABLE / NAKHON SI THAMMARAT

URAI DAMSRI : INDIGENOUS VEGETABLE IN CHANGWAT NAKHON SI THAMMARAT . THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WIYADA THEPHUTT, 353 pp. ISBN 974-582-110-1

The study and collection of Indigenous vegetables in Changwat Nakhon Si Thammarat were undertaken from April 1991 to July 1992. One hundred and thirty seven species were collected, most of them are flowering plants, only one and three species of gymnosperm and fern are recorded, respectively. These vegetables are classified into ninety nine genera and fifty one families; they are mainly herbaceous plants, the less are trees and shrubs. The collected specimens were preserved both in spirit and dry herbarium specimens, and deposited at the Professor Kasin Suvatabhandhu Herberium, Botany Department, Faculty of Science, Chulalongkorn University. Short description, occurrence, ecology, the edible part, the process of cooking, as well as colour print of each specimen were prepared. In addition, line drawing of some specimens were also made to improve detail and clarification of morphological characters.

ภาควิชา.....พุกนพสตร
สาขาวิชา.....พุกนพสตร
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์โดยความช่วยเหลือ แนะนำ ชื่อแนะแนวทางการดำเนินการ
ศึกษาวิจัย ตรวจ และ แก้ไข เป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์วิบูล เทพหัสดี อาจารย์ที่
ปรีกษาวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์บนาภรณ์ หลาบชัยไทย ประธานกรรมการสอบวิทยา
นิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบ แนะนำ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์บุญธรรม ณ สงขลา และ รองศาสตราจารย์ ดร.
ทวีศักดิ์ บุญเกิด อาจารย์กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
วิจัย และช่วยตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ไทยทอง ที่ให้ข้อคิด ชี้แนะการทำงาน
และแสดงความห่วงใยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่หอพรรณไม้ กรมป่าไม้ เจ้าหน้าที่พิธีภัณฑ์พิพิธภัณฑ์ฯ กรมวิชาการเกษตร
ที่ให้ความสำคัญในการเก็บตัวอย่างพืชไม้

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้เกณฑ์สนับสนุนการวิจัย

ขอขอบคุณ ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้
ความรู้ เป็นสถานที่ที่ใช้เป็นในการค้นคว้าวิจัย และบันทึกข้อมูลต่างๆ

ขอขอบคุณ อาจารย์ชุมพล คงวารสี ที่ได้ช่วยเหลือในการตรวจสอบมาตรฐานวิทยาศาสตร์ของพืช
พักพื้นเมืองบางชนิด และแนะนำเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบภาพถ่ายเส้น

ขอขอบคุณ คณรงค์คัก สุราษฎร์ คงสวัสดิ์ สุภาคิจ และ คุณอุ้ย แกล้วกล้า ที่ให้
ความช่วยเหลือในการบันทึกภาพสีและภาพสไลด์ไปร่วมแสง

ขอขอบคุณ คุณรุจิnice ปดิษฐพร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บตัวอย่างพืชพักพื้นเมือง
บางชนิด

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ ทำให้
การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ๆ และ น้องๆ นิสิตสาขาวิชาพฤกษศาสตร์ทุกๆท่านที่ให้ความช่วยเหลือในครั้งนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญภาพ	๘
สารบัญภาพวัดลายเส้น	๙
สารบัญตาราง	๑๐
ดัชนีชื่อพุกน้ำศาสตร์	๑๑
ดัชนีชื่อพันเมือง	๑๒

บทที่

1. บทนำ	1
2. การศึกษาเอกสาร	4
3. วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีดำเนินการวิจัย	9
4. ผลการศึกษา	13
5. อภิปรายผล สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	331
เอกสารอ้างอิง	337
ภาคผนวก	345
ประวัติผู้เขียน	353

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1. *Acacia farnesiana* (Linn.) Willd. กระถิน หรือ ถิน
แสดงลักษณะลำต้น ใน ดอก และ ผล 15
แสดงลักษณะ ใบ ดอก และ ผล 15
2. *Acacia pennata* (Linn.) Willd. ssp. *insuavis* (Lace) Nielsen
จะอม หรือ อม แสดงลักษณะยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล 17
จะอม หรือ อม แสดงลักษณะยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล 17
3. *Aegle marmelos* Corr. มะตูม หรือ ตูม
แสดงลักษณะลำต้น ใน ใบอ่อน ดอก และ ผล 19
แสดงลักษณะลำต้น ใน ใบอ่อน ดอก และ ผล 19
4. *Alpinia conchigera* Griff. ข่าลิง หรือ ข่าเล็ก
แสดงลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผลอ่อน 22
แสดงลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผลอ่อน 22
5. *Alpinia mutica* Roxb. ปุด
แสดงลักษณะ ดอก ช่อดอก และ ผล 24
แสดงลักษณะ ดอก ช่อดอก และ เหง้า 24
6. *Alpinia nigra* (Gaert.) B.L.Burtt เร่า ข่าน้ำ หรือ จา
แสดงลักษณะ ลำต้น ดอก ช่อดอก และ เหง้า 26
แสดงลักษณะ ลำต้น ใน และ ช่อดอก 26
7. *Amaranthus gracilis* Desf. ผักโภมหัด ผักโภม ผักกม หรือ ผักหม
แสดงลักษณะ ลำต้น ใน และ ช่อดอก 28
แสดงลักษณะ ลำต้น ใน และ ช่อดอก 28
8. *Amaranthus hybridus* Linn. ผักโภม ผักกม หรือ ผักหม
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน และ ช่อดอก 30
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะต้นอ่อน ใน และ ช่อดอก 30
9. *Amaranthus tricolor* Linn. ผักกมจีน ผักกมสวน ผักหมขาว หรือ ผักหมแก้ว
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะต้นอ่อน ใน และ ช่อดอก 32
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน และ ช่อดอก 32
10. *Amorphophallus campanulatus* Bl. ex Decne. บุก หรือ บุค้างคก
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน และ ผล 34
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน และ ผล 34
11. *Anacardium occidentale* Linn. มะม่วงหิมพานต์ หัวครก หรือ ยาร่วง
แสดงลักษณะ ในอ่อน ช่อดอก และ ผล 36
แสดงลักษณะ ในอ่อน ช่อดอก และ ผล 36
12. *Antidesma ghaesembilla* Gaertn. เม่าไน่ปลา หรือ เม่า
แสดงลักษณะลำต้น ยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล 38
แสดงลักษณะลำต้น ยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล 38
13. *Arachis hypogaea* Linn. ถั่วลิสิ่ง หรือ ถั่วใต้ดิน
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผล 40
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผล 40
14. *Archidendron jiringa* Nielsen จะเนียง หรือ เนียง
แสดงลักษณะ กึง ใน ช่อดอก ผล และ เมล็ด 42
แสดงลักษณะ กึง ใน ช่อดอก ผล และ เมล็ด 42
15. *Artemisia pallens* Wall. ex Bess. โกฐาฟ้าล้มพา หรือ โกฐ
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน และ ช่อดอก 45
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะลำต้น ใน และ ช่อดอก 45
16. *Artocarpus altilis* Fosberg หนุ่ล้มปะล้อ หรือ สาเก
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะนิลับ ช่อดอก และ ผล 47
แสดงลักษณะ ถิ่นาคัป ลักษณะนิลับ ช่อดอก และ ผล 47

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้าที่

17. <i>Artocarpus heterophyllus</i> Lamk. หนุ หรือ หนุ แสดงลักษณะลำต้น ช่อดอก และ ผล	49
18. <i>Artocarpus integer</i> Merr. จำปาดะ จำกะ หรือ จำปา แสดงลักษณะลำต้น ช่อดอกตัวผู้ ช่อดอกตัวเมีย และ ผล	51
19. <i>Averrhoa bilimbi</i> Linn. ตะลิงปลิง หลิงปลิง หรือ ส้มหลิงปลิง แสดงลักษณะลำต้น ช่อดอก และ ผล	54
20. <i>Averrhoa carambola</i> Linn. มะเพื่อง ส้มเพื่อง หรือ เพื่อง แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ช่อดอก และ ผล	57
21. <i>Azadirachta indica</i> A.Juss. var. <i>siamensis</i> Valeton สะเดา หรือ เดา แสดงลักษณะยอดอ่อน ใน ดอก ช่อดอก และ ผล	59
22. <i>Baccaurea lanceolata</i> Muell. Arg. ส้มหมุก หรือ ส้มโหลก แสดงลักษณะลำต้น ช่อดอกตัวผู้ ช่อดอกตัวเมีย และ ผล	61
23. <i>Barringtonia acutangula</i> Gaertn. จิกนา หรือ จิก แสดงลักษณะนิลับ ถิ่นอาคัป ลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผล	64
24. <i>Barringtonia racemosa</i> Roxb. จิกสวน จิกบ้าน หรือ จิก แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ช่อดอก และ ผล	66
25. <i>Basella alba</i> Linn. ผักปลัง หรือ ผักปลังใหญ่ แสดงลักษณะลำต้น ใน ดอก และ ผล	69
26. <i>Benincasa hispida</i> Cogn. พักรีบะ หรือ ขี้พร้า แสดงลักษณะนิลับ ถิ่นอาคัป ลักษณะ ลำต้น ใน ดอก และ ผล	72
27. <i>Bouea macrophylla</i> Griff. มะปราง ส้มปราง หรือ ปราง แสดงลักษณะลำต้น ใน ยอดอ่อน และ ผล	74
28. <i>Caldesia oligococca</i> (F.V.M.) Buch. var. <i>echinata</i> Hartog. ผักจีใต้ แสดงลักษณะนิลับ ถิ่นอาคัป ลำต้น ใน ดอก และ ผล	76
29. <i>Cassia alata</i> Linn. ชุมเห็ดเทศ หรือ ชุมเห็ด แสดงลักษณะถิ่นอาคัป ใน ช่อดอก และ ผล	79
30. <i>Cassia occidentalis</i> Linn. ชุมเห็ดเล็ก หรือ ขี้เหล็กฟี แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผล	81
31. <i>Cassia siamea</i> Lamk. ขี้เหล็กบ้าน ขี้เหล็กใหญ่ หรือ ขี้เหล็ก แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะยอดอ่อน ดอก และ ช่อดอก	83
32. <i>Centella asiatica</i> Urban บัวบก หรือ ผักแวง แสดงลักษณะนิลับ ถิ่นอาคัป ลักษณะใบ ใน ช่อดอก และ ผล	85

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

หน้าที่

33. <i>Cissus carnosa</i> Roxb. เก้าคัน หรือ ส้มเขากัน แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก และ ผล	87
34. <i>Cissus hastata</i> Miq. ส้มอ่อน ส้มเค้า หรือ ส้มสันดาน แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ยอดอ่อน และ ช่อดอก	89
35. <i>Citrus aurantifolia</i> Swing. มะนาว ส้มนาว หรือ นาว แสดงลักษณะ กิ่ง ใน ช่อดอก และ ผล	90
36. <i>Citrus hystrix</i> DC. มะกรุด ส้มกรุด หรือ กรุด แสดงลักษณะ กิ่ง ใน อ่อน และ ผล	93
37. <i>Citrus maxima</i> Merr. ส้มโอ. แสดงลักษณะนิสัย ช่อดอก และ ผล	95
38. <i>Clausena excavata</i> Burm. f. หมอน้อย หรือ หมาย แสดงลักษณะลำต้น ใน ยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล	97
39. <i>Cleome gynandra</i> Linn. ผักเส็บน้ำว้า หรือ ผักเสียน แสดงลักษณะถิ่นอาศัย ลักษณะนิสัย ลักษณะใน ช่อดอก และ ผล	100
40. <i>Coccinia grandis</i> Voigt ผักตีลึง หรือ ผักหลัง แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใน ดอก และ ผล	102
41. <i>Cocos nucifera</i> Linn. มะพร้าว หรือ พร้าว แสดงลักษณะลำต้น ใน ช่อดอก ผล และ ยอดอ่อน	104
42. <i>Coleus parvifolius</i> Benth. มันหนู หรือ มันเขานู แสดงลักษณะถิ่นอาศัย ลักษณะลำต้น ใน และ รากสะสมอาหาร	106
43. <i>Colocasia esculenta</i> Schott บอน หรือ เพือก แสดงลักษณะก้านใบ และ ลำต้นใต้ดิน	109
44. <i>Colocasia gigantea</i> (Bl.) Hook.f. คุณ ออกดิบ หรือ ทางโซน แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาศัย ลักษณะลำต้น และ ใน	111
45. <i>Costus speciosus</i> Smith เอืองหมายนา เอืองช้าง หรือ เอือง แสดงลักษณะลำต้น ใน และ ช่อดอก	113
46. <i>Crassocephalum crepidioides</i> S. Moore ผักกาดช้าง หลักดอกคุ้ง หรือ หลักดอกฟัง แสดงลักษณะลำต้น ใน และ ช่อดอก	115
47. <i>Crateva religiosa</i> Ham. กุ่มบก ผักกุ่ม หรือ กุ่ม แสดงลักษณะลำต้น ใน และ ยอดอ่อน	118
48. <i>Cucumis melo</i> Linn. แตงไทย แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะยอดอ่อน ดอก และ ผลอ่อน	120

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ

หน้า

49. <i>Cucurbita moschata</i> Decne. พักทอง หรือ น้ำเต้า
แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาคั้ย ลำต้น ใบ ดอก และ ผล	122
50. <i>Curcuma longa</i> Linn. ขมิ้น หรือ ขมิ้น
แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาคั้ย ใบ ช่อดอก และ ลำต้นใต้ดิน	124
51. <i>Cymbopogon citratus</i> (DC. ex Nees) Stapf. ตะไคร้ หรือ ไคร
แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาคั้ย ลำต้น และ ใบ	126
52. <i>Cynometra cauliflora</i> Linn. อัมพวา นามนำ นามนำ หรือ บูรานัม
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล	128
53. <i>Cynometra ramiflora</i> Linn. มะคง แมงค่า พังคง หรือ มังคง
แสดงลักษณะยอดอ่อน ช่อดอก ใบ และ ผล	131
54. <i>Dendrocalamus asper</i> Backer ตง
แสดงลักษณะถิ่นอาคั้ย ลักษณะหน่อ	135
55. <i>Dioscorea hispida</i> Denn. var. <i>reticulata</i> HK.f. มั่นกลอย หรือ กลอย
แสดงลักษณะนิสัย หัว ช่อดอกตัวผู้ ช่อดอกตัวเมีย และ ผล	137
56. <i>Diplazium esculentum</i> Sw. กดกิน ผักกุด หรือ กุด
แสดงลักษณะถิ่นอาคั้ย ลักษณะลำต้น และ ยอดอ่อน	140
57. <i>Dolichos lablab</i> Linn. ถั่วແປນ
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ฝัก	142
58. <i>Elateriospermum tapos</i> Blume ประ หรือ กระ
แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาคั้ย ใบอ่อน และ เม็ด	145
59. <i>Emilia sonchifolia</i> (Linn.) DC. ทางปลาช่อน หรือ ผักกาดแกงเข้า
แสดงลักษณะถิ่นอาคั้ย ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก	147
60. <i>Enydra fluctuans</i> Lour. พักบึงร่วม หรือ พักรรอ
แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก	149
61. <i>Erechtites hieracifolia</i> (Linn.) ex DC. var. <i>cacalioides</i> Grisb.
ผักกาดแกงกด หรือ ผักกาดแกง
แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาคั้ย ลักษณะต้นอ่อน ใบ และ ช่อดอก	151
62. <i>Eryngium foetidum</i> Linn. พักฟีฟรั่ง
แสดงลักษณะถิ่นอาคั้ย ลักษณะ ลำต้น ใบ และ ช่อดอก	153
63. <i>Erythrina subumbrans</i> Merr. ทองหลวงป่า หรือ ทองหลวง
แสดงลักษณะลำต้น ใบอ่อน และ ช่อดอก	156
64. <i>Eugenia grata</i> Wight เสน่ห์ชูน หรือ เน็ห์ชูน
แสดงลักษณะกึ่ง ใบ และ ช่อดอก	158

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้าที่
65. <i>Eugenia malaccensis</i> Linn. ชุมพู่ส่าแหก น่าเหมี่ยว หรือ ชุมพู่แดง แสดงลักษณะกึ่ง ใบ ดอก ช่อดอก ยอดอ่อน และ ผล	160
66. <i>Feroniella lucida</i> Swing. มะสัง หรือ สัง ^๑ แสดงลักษณะกึ่ง และ ยอดอ่อน	162
67. <i>Ficus fistulosa</i> Reinw. ex Bl. ซึ้งบ้าน มะเดื่อปล้อง หรือ ซึ้ง ^๒ แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะใบ ยอดอ่อน และ ผล	164
68. <i>Ficus obpyramidalis</i> King โพ๊ โพะ หรือ โพะ ^๓ แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาศัย ลักษณะลำต้น ใบ ยอดอ่อน และ ผล	167
69. <i>Ficus virens</i> Ait. พักเลืด ไทรส้ม หรือ ไทรเบรี้ยว แสดงลักษณะนิสัย ถิ่นอาศัย ลักษณะใบ ยอดอ่อน และ ผล	170
70. <i>Garcinia atroviridis</i> Griff. ส้มแขก ส้มกันดาร หรือ มะขามแขก แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	173
71. <i>Garcinia cowa</i> Roxb. ชะมวง ส้มวง วงส้ม วง หรือ วง ^๔ แสดงลักษณะใบ และ ยอดอ่อน	176
72. <i>Garcinia dulcis</i> Kurz มะพุด ส้มพุด หรือ พุด ^๕ แสดงลักษณะกึ่ง ใบ ดอก และ ผล	178
73. <i>Glochidion perakense</i> Hook. f. มันปู หรือ มันปูใหญ่ ^๖ แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	181
74. <i>Gnetum gnemon</i> Linn. var. <i>tenerum</i> Markgr. พักกะเหรียง หรือ เขลียง ^๗ แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะใบ ยอดอ่อน ช่อดอก และ เมล็ด	184
75. <i>Hibiscus sabdariffa</i> Linn. กะเจี๊ยบแดง กะเจี๊ยบเบรี้ยว หรือ ^๘ กะเจี๊ยบ แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	187
76. <i>Ipomoea aquatica</i> Forsk. พักกหดยอด หรือ พักบู๊ ^๙ แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ และ ดอก	189
77. <i>Ipomoea batatas</i> Linn. มันเทศ มันผักบู๊ หรือ มันละ ^{๑๐} แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ และ หวานสมอาหาร	191
78. <i>Jussiaea repens</i> Linn. แพงพวย พักปอด หรือ พังพวย ^{๑๑} แสดงลักษณะถิ่นอาศัย ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	193
79. <i>Lasia spinosa</i> (Linn.) Thwait. พักหนาม ^{๑๒} แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ ใบอ่อน ดอก และ ผล	195

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

หน้าที่

80. <i>Leucaena leucocephala</i> (Lamk.) de Wit กระถินบ้าน ตอเบา ตอ
หรือ กระถิน	
แสดงลักษณะลำต้น ยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล	197
81. <i>Limnocharis flava</i> (Linn.) Buch. บอนจีน นางกวัก หรือ
ตาลปัตรฤาษี	
แสดงลักษณะถิ่นาคับ ลักษณะนิลับ ใบ และ ช่อดอก	199
82. <i>Mangifera foetida</i> Lour. มะมุด ส้มมุด หรือ มุด	
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะใบ ช่อดอก และ ผล	201
83. <i>Mangifera indica</i> Linn. มะม่วง ส้มม่วง หรือ ม่วง	
แสดงลักษณะลำต้น ใบ และ ผล	204
84. <i>Manihot esculenta</i> Crantz มันสำปะหลัง หรือ มันเทศ	
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ช่อดอก ยอดอ่อน และ ผล	206
85. <i>Marsilea crenata</i> Presl ผักแวง หรือ ผักลินปี	
แสดงลักษณะถิ่นาคับ ลักษณะลำต้น ใบ และกลุ่มอับสปอร์	208
86. <i>Momordica charantia</i> Linn. มะระ ผักไห หรือ ระ	
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	210
87. <i>Momordica subangulata</i> Bl. ผักแมะ	
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ยอดอ่อน ดอก และ ผล	212
88. <i>Monochoria hastata</i> (Linn.) Solms. ผักศรีษะไก่ หรือ ผักศรี	
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ช่อดอก และ ผล	215
89. <i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f.) Presl.var. <i>plantaginea</i> Solms.	
ขาเขียด ผักรืน หรือ ผักเขียด	
แสดงลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก	217
90. <i>Morinda citrifolia</i> Linn. ขอน้ำ หรือ ขอ	
แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ช่อดอก และ ผล	219
91. <i>Moringa oleifera</i> Lamk. มะรุม	
แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ช่อดอก และ ผล	221
92. <i>Musa acuminata</i> Colla กล้วยเดือน หรือ กล้วยป่า	
แสดงลักษณะใบ ช่อดอก และ ผล	223
93. <i>Musa sapientum</i> Linn. กล้วยน้ำว้า	
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะใบ ช่อดอก และ ผล	225
94. <i>Nelumbo nucifera</i> Gaertn. บัวหลวง สัตตบงกช อุบล หรือ สัตตบงกช	
แสดงลักษณะถิ่นาคับ ลักษณะ ใบ ดอก และ ฝัก	227

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

หน้าที่

95. *Neptunia oleracea* Lour. ผักกระเจด ผักจีด หรือ ผักรืนนون
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก 229
96. *Nicolaia elatior* (Jack) Horan. กากลา หรือ กะลา
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะลำต้น หน่อ ดอก และ ผล 231
97. *Nymphaea lotus* Linn. var. *pubescens* Hook.f. & Th. บัวสาย
บัวแดง บัวคริ้ง หรือ สายบัว
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะใบ และ ดอก 233
98. *Nypa fruticans* Wurmb. จาก
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ช่อดอก และ ผล 235
99. *Ocimum americanum* Linn. แมงลัก หรือ มังลัก
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก 237
100. *Ocimum basilicum* Linn. โภระพา
แสดงลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก 239
101. *Ocimum gratissimum* Linn. บี้หร่า โภระพาซ้าง กะเพราญวน หรือ ราไทร
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก 241
102. *Ocimum sanctum* Linn. กะเพราขาว กะเพราแดง หรือ เพรา
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก 244
103. *Oenanthe stolonifera* DC. ผักชีล้อม
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก 246
104. *Oroxylum indicum* (Linn.) Vent. เพกา
แสดงลักษณะลำต้น ยอดอ่อน ช่อดอก และ ผล 248
105. *Ottelia alismoides* (Linn.) Pers. สันตะวา สันตะวาในพาย หรือ ผักหวาน
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ดอก 250
106. *Pachyrrhizus erosus* (Linn.) Urb. มันแกว หัวถั่ว หรือ แบ็งกัว
แสดงลักษณะลำต้นสะสมอาหาร 252
107. *Paederia tomentosa* Bl. var. *glabra* Kurz พาโนม ตุดหมูตุดหมา
หรือ เก้าผ้าหมา
แสดงลักษณะถิ่นาคคับ ลักษณะนิลับ ลักษณะใบ ดอก และ ผล 254
108. *Parkia speciosa* Hassk. สะตอ ตอ หรือ กะตอ
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะใบ ช่อดอก และ ผล 257
109. *Parkia timoriiana* (DC.) Merr. กะเหรียง หรือ เหรียง
แสดงลักษณะผล เมล็ดก่อน และ หลังເພາະ 260

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

หน้าที่

110.	<i>Passiflora foetida</i> Linn. กะทกรก รากช้าง ทกรก หรือ ราก
แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะใบ ดอก และ ผล	262
111.	<i>Phyllanthus acidus</i> Skeels มะบม บูม ส้มบม ส้มบูม หรือ บูม
แสดงลักษณะลำต้น และ ผล	264
112.	<i>Piper nigrum</i> Linn. พริกไทย
แสดงลักษณะใบ ช่อดอก และ ผล	266
113.	<i>Piper sarmentosum</i> Roxb. ชาพูล หรือ ชาแพูล
แสดงลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก	268
114.	<i>Polyscias fruticosa</i> Harms. ครุพักชี ครุพอดมัน หรือ เล็บครุ
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ยอดอ่อน และ ช่อดอก	270
115.	<i>Psophocarpus tetragonolobus</i> DC. ถั่วพู
แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	272
116.	<i>Salacca edulis</i> Reinw. สละ หรือ ละละ
แสดงลักษณะถิ่นาคับ ลักษณะลำต้น ใบ และ ผล	274
117.	<i>Salacca rumphii</i> Wall. ระกำ ส้มกำ หรือ กำ ^๑
แสดงลักษณะถิ่นาคับ ลักษณะลำต้น ใบ ช่อดอก และ ผล	276
118.	<i>Sandoricum koetjape</i> Merr. กะท้อน ส้มท้อน หรือ ท้อน
แสดงลักษณะกึง ใบ ช่อดอก และ ผล	278
119.	<i>Sauvagesia androgynus</i> (Linn.) Merr. ผักหวานมื้าน หรือ ผักหวาน
แสดงลักษณะนิสัย ลักษณะลำต้น ใบ ดอก ผล และ เมล็ด	280
120.	<i>Sesbania grandiflora</i> (Linn.) Pres. แคนมื้าน หรือ แคน
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ฝัก	283
121.	<i>Sesbania speciosa</i> Taub. โสนอินเดีย โสนใหญ่ หรือ โสน ^๒
แสดงลักษณะถิ่นาคับ ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	285
122.	<i>Solanum incanum</i> Linn. มะแวงตื้น หรือ เจือทึ่น
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	287
123.	<i>Solanum indicum</i> Linn. มะแวงตื้น หรือ แวง
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	289
124.	<i>Solanum stramonifolium</i> Jacq. มะอึก หรือ อึก
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	291
125.	<i>Solanum torvum</i> Sw. มะเจือพวง หรือ แวง
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	293

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

หน้าที่

126.	<i>Solanum trilobatum</i> Linn. มะแวงเครือ หรือ แวง
แสดงลักษณะช่อดอก	295
127.	<i>Sonneratia caseolaris</i> (Linn.) Engler ลำพู
แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ดอก และ ผล	297
128.	<i>Spondias pinnata</i> (Linn.) Kurz มะกอก หรือ กอก
แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ช่อดอก และ ผล	299
129.	<i>Stenochlaena palustris</i> (Burm.) Bedd. ปรงส่วน ผักยอดಡง
หรือ ลำเทง
แสดงลักษณะลำต้น ใบ และ ยอดอ่อน	301
130.	<i>Talinum triangulare</i> Willd. โสม หรือ โสมคน
แสดงลักษณะลำต้น ใบ ช่อดอก และ ผล	303
131.	<i>Tamarindus indica</i> Linn. มะขาม ส้มขาม หรือ ขาม
แสดงลักษณะกิ่ง ใบ ช่อดอก และ ฝัก	306
132.	<i>Tiliacora triandra</i> Diels เถาย่านาง หรือ ย่านาง
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใบ ช่อดอก และ ผล	308
133.	<i>Tylophora tenuis</i> Bl. ผักลันห่าน ผักฟง
แสดงลักษณะถิ่นาคัย ลักษณะนิลับ ลักษณะใบ ช่อดอก และ ผล	310
134.	<i>Typhonium trilobatum</i> Schott อุตพิด
แสดงลักษณะถิ่นาคัย ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	313
135.	<i>Zehneria indica</i> (Lour.) Keraud.- Aymo. ต้าลีงตัวผู้ หรือ แตงนก
แสดงลักษณะนิลับ ลักษณะลำต้น ใบ ดอก และ ผล	315
136.	<i>Zingiber spectabile</i> Griff. ตกเงา หรือ ผักคราม
แสดงลักษณะถิ่นาคัย ลักษณะลำต้น ใบ และ ช่อดอก	318
137.	<i>Zingiber zerumbet</i> (Linn.) Smith กะทิอ หรือ ทิอ
แสดงลักษณะถิ่นาคัย ลักษณะลำต้น และ ช่อดอก	320

สารบัญภพวัดลายเส้น

ภาพที่

หน้าที่

1. <i>Aegle marmelos</i> Corr. มะตูม หรือ ตูม	20
2. <i>Archidendron jiringa</i> Nielsen ชะเนียง หรือ เนียง	43
3. <i>Artocarpus integer</i> Merr. จำปาดะ จำตะ หรือ จำปา	52
4. <i>Averrhoa bilimbi</i> Linn. ตะลิงปลิง หลิงปลิง หรือ ส้มหลิงปลิง	55
5. <i>Baccaurea lanceolata</i> Muell. Arg. ส้มหยก หรือ ส้มโกลก	62
6. <i>Barringtonia racemosa</i> Roxb. จิกสวน จิกบ้าน หรือ จิก	67
7. <i>Basella alba</i> Linn. ผักปลั้ง หรือ ผักปลั้งไหญ့	70
8. <i>Caldesia oligococca</i> (F.V.M.) Buch. var. <i>echinata</i> Hartog. ผักปี้ใต้	77
9. <i>Clausena excavata</i> Burm.f. หมอน้อย สีลม หรือ หมุย	98
10. <i>Coleus parvifolius</i> Benth. นันทู หรือ นันขี้หนู	107
11. <i>Crassocephalum crepidioides</i> S. Moore ผักกาดซ่าง หญ้าดอกคุ้ง หรือ หญ้าดอกฟัง	116
12. <i>Cynometra cauliflora</i> Linn. อัมพวา นามนาม นัมนาม หรือ บูรานัม	129
13. <i>Cynometra ramiflora</i> Linn. มะคง แมงค่า พังคง หรือ มังคง	132
14. <i>Cynometra ramiflora</i> Linn. มะคง แมงค่า พังคง หรือ มังคง เปรีบเบเทียบลักษณะใน	133
15. <i>Dioscorea hispida</i> Denn. var. <i>reticulata</i> HK.f. นั่นกลอย หรือ กลอย	138
16. <i>Dolichos lablab</i> Linn. ถั่วแบบ	143
17. <i>Eryngium foetidum</i> Linn. ผักชีพรั่ง	154
18. <i>Ficus fistulosa</i> Reinw. ex Bl. ชึงบ้าน มะเดื่อปล้อง หรือ ชึง	165
19. <i>Ficus obpyramidalis</i> King โพ๊ โพะ หรือ โพะ	168
20. <i>Ficus virens</i> Ait. ผักเลือด ไตรส้ม หรือ ไตรเบรื้ิยว	171
21. <i>Garcinia atroviridis</i> Griff. ส้มแขก ส้มกันดาร หรือ มะขามแขก ...	174
22. <i>Garcinia dulcis</i> Kurz มะพุด ส้มพุด หรือ พุด	179
23. <i>Glochidion perakense</i> Hook. f. นันปุ หรือ นันปีไหญ့	182
24. <i>Gnetum gnemon</i> Linn. var. <i>tenerum</i> Markgr. ผักกะเรี่ยง หรือ เขลียง	185
25. <i>Mangifera foetida</i> Lour. มะมุด ส้มมุด หรือ มุด	202
26. <i>Momordica subangulata</i> Bl. ผักแมง	213

สารบัญภาพวัดลายเส้น (ต่อ)

ภาพที่	หน้าที่
27. <i>Ocimum gratissimum</i> Linn. บีหร่า ราไทร ไหร่พachaeng หรือ กะเพราญาน	242
28. <i>Paederia tomentosa</i> Bl. var. <i>glabra</i> Kurz พาเดรีย ^{ตุดหมุดหมา} หรือ เถ้าพ้าห่ม	255
29. <i>Parkia speciosa</i> Hassk. ละตอ ตอ หรือ กะตอ	258
30. <i>Sauvagesia androgynus</i> (Linn.) Merr. ผักหวานบ้าน หรือ ผักหวาน	281
31. <i>Talinum triangulare</i> Willd. โสม หรือ โสมคน	304
32. <i>Tylophora tenuis</i> Bl. ผักลันทนา ผักขี้ฟัง	311
33. <i>Zehneria indica</i> (Lour.) Keraud.- Aymo. ตำลึงตัวผู้ หรือ แตงนก	316

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้าที่

1. ชนิดของพืชผักพื้นเมืองและท้องที่ที่ทำการสำรวจในจังหวัดนครศรีธรรมราช.. 321
2. จำนวนชนิดของพืชผักพื้นเมืองในแต่ละวงศ์ที่ศึกษาและสำรวจ ในจังหวัด
นครศรีธรรมราช 324
3. ชนิดของพืชผักพื้นเมือง ส่วนที่นำมาใช้เป็นอาหาร และ ลักษณะการใช้เป็น
อาหาร 325
4. ชนิดของพืชผักพื้นเมืองที่พบเห็นได้ทั่วไป พบน้อย เป็นที่นิยมรับประทาน
ไม่เป็นที่นิยมรับประทาน นิยมรับประทานตลอดปี นิยมรับประทานบางฤดูกาล 328

สารบัญชื่อพฤกษศาสตร์

ชื่อพฤกษศาสตร์	หน้าที่
<i>Acacia farnesiana</i> (Linn.) Willd.	14
<i>Acacia pennata</i> (Linn.) Willd. ssp. <i>insuavis</i> (Lace) Nielsen	16
<i>Aegle marmelos</i> Corr.	18
<i>Alpinia conchigera</i> Griff.	21
<i>Alpinia mutica</i> Roxb.	23
<i>Alpinia nigra</i> (Gaert.) B.L.Burtt	25
<i>Amaranthus gracilis</i> Desf.	27
<i>Amaranthus hybridus</i> Linn.	29
<i>Amaranthus tricolor</i> Linn.	31
<i>Amorphophallus campanulatus</i> Bl. ex Decne.	33
<i>Anacardium occidentale</i> Linn.	35
<i>Antidesma ghaesembilla</i> Gaertn.	37
<i>Arachis hypogaea</i> Linn.	39
<i>Archidendron jiringa</i> Nielsen	41
<i>Artemisia pallens</i> Wall. ex Bess.	44
<i>Artocarpus altilis</i> Fosberg	46
<i>Artocarpus heterophyllus</i> Lamk.	48
<i>Artocarpus integer</i> Merr.	50
<i>Averrhoa bilimbi</i> Linn.	53
<i>Averrhoa carambola</i> Linn.	56
<i>Azadirachta indica</i> A. Juss. var. <i>siamensis</i> Valeton	58
<i>Baccaurea lanceolata</i> Muell. Arg.	60
<i>Barringtonia acutangula</i> Gaertn.	63
<i>Barringtonia racemosa</i> Roxb.	65
<i>Basella alba</i> Linn.	68
<i>Benincasa hispida</i> Cogn.	71
<i>Bouea macrophylla</i> Griff.	73
<i>Caldesia oligococca</i> (F.V.M.) Buch. var. <i>echinata</i> Hartog.	75
<i>Cassia alata</i> Linn.	78
<i>Cassia occidentalis</i> Linn.	80

สารบัญชื่อพุกษศาสตร์ (ต่อ)

ชื่อพุกษศาสตร์	หน้า
<i>Cassia siamea</i> Lamk.	82
<i>Centella asiatica</i> Urban	84
<i>Cissus carnosa</i> Roxb.	86
<i>Cissus hastata</i> Miq.	88
<i>Citrus aurantifolia</i> Swing.	90
<i>Citrus hystrix</i> DC.	92
<i>Citrus maxima</i> Merr.	94
<i>Clausena excavata</i> Burm.f.	96
<i>Cleome gynandra</i> Linn.	99
<i>Coccinia grandis</i> Voigt	101
<i>Cocos nucifera</i> Linn.	103
<i>Coleus parvifolius</i> Benth.	105
<i>Colocasia esculenta</i> Schott	108
<i>Colocasia gigantea</i> (Bl.) Hook.f.	110
<i>Costus speciosus</i> Smith	112
<i>Crassocephalum crepidioides</i> S. Moore	114
<i>Crateva religiosa</i> Ham.	117
<i>Cucumis melo</i> Linn.	119
<i>Cucurbita moschata</i> Decne.	121
<i>Curcuma longa</i> Linn.	123
<i>Cymbopogon citratus</i> (DC. ex Nees) Stapf.	125
<i>Cynometra cauliflora</i> Linn.	127
<i>Cynometra ramiflora</i> Linn.	131
<i>Dendrocalamus asper</i> Backer	134
<i>Dioscorea hispida</i> Denn. var. <i>reticulata</i> HK.f.	136
<i>Diplazium esculentum</i> Sw.	139
<i>Dolichos lablab</i> Linn.	141
<i>Elateriospermum tapos</i> Blume	144
<i>Emilia sonchifolia</i> (Linn.) DC.	146
<i>Enydra fluctuans</i> Lour.	148
<i>Erechtites hieracifolia</i> (L.) Raf. ex DC. var. <i>cacalioides</i> Grisb.	152
<i>Eryngium foetidum</i> Linn.	154

สารบัญชื่อพุกษศาสตร์ (ต่อ)

ชื่อพุกษศาสตร์	หน้าที่
<i>Erythrina subumbrans</i> Merr.	157
<i>Eugenia grata</i> Wight	157
<i>Eugenia malaccensis</i> Linn.	159
<i>Feroniella lucida</i> Swing.	161
<i>Ficus fistulosa</i> Reinw. ex Bl.	163
<i>Ficus obpyramidalis</i> King	164
<i>Ficus virens</i> Ait.	169
<i>Garcinia atroviridis</i> Griff.	172
<i>Garcinia cowa</i> Roxb.	175
<i>Garcinia dulcis</i> Kurz	177
<i>Glochidion perakense</i> Hook.f.	180
<i>Gnetum gnemon</i> Linn. var. <i>tenerum</i> Markgr.	183
<i>Hibiscus sabdariffa</i> Linn.	186
<i>Ipomoea aquatica</i> Forsk.	188
<i>Ipomoea batatas</i> Linn.	190
<i>Jussiaea repens</i> Linn.	192
<i>Lasia spinosa</i> (Linn.) Thwait.	194
<i>Leucaena leucocephala</i> (Lamk.) de Wit	196
<i>Limnocharis flava</i> (Linn.) Buch.	198
<i>Mangifera foetida</i> Lour.	200
<i>Mangifera indica</i> Linn.	203
<i>Manihot esculenta</i> Crantz	205
<i>Marsilea crenata</i> Presl	207
<i>Momordica charantia</i> Linn.	209
<i>Momordica subangulata</i> Bl.	211
<i>Monochoria hastata</i> (Linn.) Solms.	214
<i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f.) Presl. var. <i>plantaginea</i> Solms.	216
<i>Morinda citrifolia</i> Linn.	218
<i>Moringa oleifera</i> Lamk.	220
<i>Musa acuminata</i> Colla	222
<i>Musa sapientum</i> Linn.	224
<i>Nelumbo nucifera</i> Gaertn.	226
<i>Neptunia oleracea</i> Lour.	228

สารบัญชื่อพุกษศาสตร์ (ต่อ)

ชื่อพุกษศาสตร์	หน้าที่
<i>Nicolaia elatior</i> (Jack) Horan.	230
<i>Nymphaea lotus</i> Linn. var. <i>pubescens</i> Hook.f. & Th.	232
<i>Nypa fruticans</i> Wurmb.	234
<i>Ocimum americanum</i> Linn.	236
<i>Ocimum basilicum</i> Linn.	238
<i>Ocimum gratissimum</i> Linn.	240
<i>Ocimum sanctum</i> Linn.	243
<i>Oenanthe stolonifera</i> DC.	245
<i>Oroxylum indicum</i> (Linn.) Vent.	247
<i>Ottelia alismoides</i> (Linn.) Pers.	249
<i>Pachyrrhizus erosus</i> (Linn.) Urb.	251
<i>Paederia tomentosa</i> Bl. var. <i>glabra</i> Kurz	253
<i>Parkia speciosa</i> Hassk.	256
<i>Parkia timoriana</i> (DC.) Merr.	259
<i>Passiflora foetida</i> Linn.	261
<i>Phyllanthus acidus</i> Skeels	263
<i>Piper nigrum</i> Linn.	265
<i>Piper sarmentosum</i> Roxb.	267
<i>Polyscias fruticosa</i> Harms.	269
<i>Psophocarpus tetragonolobus</i> DC.	271
<i>Salacca edulis</i> Reinw.	273
<i>Salacca rumphii</i> Wall.	275
<i>Sandoricum koetjape</i> Merr.	277
<i>Sauvagesia androgynus</i> (Linn.) Merr.	279
<i>Sesbania grandiflora</i> (Linn.) Pres.	282
<i>Sesbania speciosa</i> Taub.	284
<i>Solanum incanum</i> Linn.	286
<i>Solanum indicum</i> Linn.	288
<i>Solanum stramonifolium</i> Jacq.	290
<i>Solanum torvum</i> Sw.	292
<i>Solanum trilobatum</i> Linn.	294
<i>Sonneratia caseolaris</i> (Linn.) Engler	296
<i>Spondias pinnata</i> (Linn.) Kurz	298

สารบัญชื่อพฤกษศาสตร์ (ต่อ)

ชื่อพฤกษศาสตร์	หน้าที่
<i>Stenochlaena palustris</i> (Burm.) Bedd.	300
<i>Talinum triangulare</i> Willd.	302
<i>Tamarindus indica</i> Linn.	305
<i>Tiliacora triandra</i> Diels	307
<i>Tylophora tenuis</i> Bl.	309
<i>Typhonium trilobatum</i> Schott	312
<i>Zehneria indica</i> (Lour.) Keraud.- Aymo	314
<i>Zingiber spectabile</i> Griff.	317
<i>Zingiber zerumbet</i> (Linn.) Smith	319

ດំបូងចែកចាយខ្លួន

ចំណាំ ចែកចាយខ្លួន	ទំនាក់
1. ករារ តេប៊ូ	186
2. កាត់បាយពេះនៅ	222
3. កាត់បាយនៅវាតា	224
4. កាលុយ	136
5. ការុទ្ទ សំក្រុទ	92
6. កកុក	298
7. កកទូ ទូ សំទូ ទូអុំកា	256
8. កកលា កាហលា	230
9. កាំ សំកាំ	275
10. កំណែ ដោកកំណែ	117
11. កំណុ ដោកកំណុ	139
12. កិត្តិ	44
13. ខា	25
14. ខោលេក	21
15. ខាម សំខាម	305
16. ខោរា	71
17. ខោន	123
18. ខោលេក	82
19. ខោខី ខោខី	286
20. ខោឱយ	183
21. ឫក	282
22. ឫគ្រ	125
23. ឃាក	234
24. ឃាំបា ឃាំតោះ	50
25. ឃិក	63
26. ឃិក	65
27. ឃាបតុ	267
28. ឃុង	163
29. ឃុមហេគ	78
30. ឃុមហេគលេក	80
31. ឃោះ	58
32. ឃង	134

ดัชนีชื่อพื้นเมือง(ต่อ)

ชื่อพื้นเมือง	หน้า
33. ตอ ตอเบา	196
34. ตุม มะตุม	18
35. แตงไทย	121
36. แตงนก	314
37. ถวaiตีดิน	39
38. ถวaiแบบ	141
40. ถิน	14
41. ทองหลาง	155
42. ทือ	319
43. ไทรเขา ไทรส้ม	169
44. นามนาม น้มนาม	127
45. นาว ส้มนาว	90
46. นำเต้า	121
47. เนียง	41
48. บอน เพือก	108
49. บอนจีน	198
50. บัวแดง บัวคริ่ง บัวสาย	232
51. บัวหลวง	226
52. บุก บุกค้างคก	33
53. ประ	144
54. ปราง ส้มปราง	73
55. ปด	23
56. ผักกาดหนอก	150
57. ผักกาดเข้า หางปลาช่อน	146
58. ผักกรอ	148
59. ผักโขม ผักหม	27
60. ผักโขม ผักหม	29
61. ผักชีตี้	75
62. ผักกระนบ	317
63. ผักฉีด	228
64. ผักชีฟรั่ง	152
65. ผักชีล้อม	245
66. ผักตะบ ผักตะปไทย	214

ดัชนีชื่อพื้นเมือง(ต่อ)

ชื่อพื้นเมือง	หน้า
67. พักบึง	188
68. พักปลัง	68
69. พักปอด แพงพาย	192
70. พักแมะ	211
71. พกวน	216
72. พกสีนป <small>ี</small>	207
73. พก吝ห่าน พกขฟง	309
74. พักแวน บัวบก	84
75. พักเตียน	99
76. พักหนาม	194
77. พักหวาน	249
78. พักหวาน	279
79. พักหลึง	101
80. พักหมาย พกหมายเก้า	31
81. พักไห ระ	209
82. พร้าว	103
83. พริกไทย	265
84. พากโนม ตุดหนูตุดหนา	252
85. พุด ส้มพุด	177
86. เพกา	247
87. เพรา	243
88. โพ โพะ โพะ	166
89. เพ่อง ส้มเพ่อง	56
90. นาง นางส้ม ส้มนาง	175
91. น่วง ส้มน่วง	203
92. มะรرم	220
93. มันเทศ	205
94. มันป <small>ุ</small>	180
95. มันละ มันผักบึง	190
96. มันหนู มันขหนู	105
97. ม่าเหมย芽	159
98. มุด ส้มมุด	209

ดัชนีชื่อพื้นเมือง(ต่อ)

ชื่อพื้นเมือง	หน้า
99. เม่า ส้มเม่า	37
100. แมงค่า	130
101. แมงลัก	238
102. ยม ส้มยม ยุน ส้มบุน	263
103. ยอด	218
104. ยาร่วง หัวครก	35
105. ย่านาง	307
106. รากช้าง ทกรก	261
107. ราไหญ	240
108. ลำเทง	300
109. ลำพ	295
110. เล็บครา	269
111. แวง มะแวงตัน	288
112. แวง มะเขือพวง	292
113. แวง มะแวงเตา	294
114. ส้มกันดาร ส้มแทก	172
115. ส้มเขากัน	86
116. ส้มเค้า	88
117. ส้มท่อน ท่อน	286
118. ส้มหลิงปิง หลิงปิง	53
119. ส้มหก ส้มโนหลก	60
120. ส้มโอ	94
121. สะละ	273
122. สัง	161
123. สาเก	46
124. โสน	284
125. โสม	302
126. หญ้าดอกฟูง หญ้าดอกคึ่ง	114
127. หมูน	48
128. หมอย	96
129. หัวถว แบ๊ะถว	251
130. เหรียง	259
131. เนื้อดชุน	157

คัชณีชื่อพื้นเมือง(ต่อ)

ชื่อพื้นเมือง	หน้า
132. ไหร่พา	236
133. อ้ม ชะอม	16
134. ออกดิบ ทางโซน	110
135. อົກ	290
136. อຕິພິດ	312
137. ເອັງ ເອັງຊ້າງ	112